

Børnefællesskaber

Hvad siger loven?

"Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads, at det enkelte barn kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende samtidig med, at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet".¹

I Fredericia kommune skal børn opleve at være del af et fællesskab med plads til mangfoldighed og mulighed for at udvikle sociale kompetencer samt at få oplevelse af at høre til og være med til at gøre en forskel i et fællesskab. Børnene indgår i sociale fællesskaber med andre børn og voksne. De voksne har ansvaret for, at der skabes et socialt rum, som alle er fælles om, og hvor børnene kan vise initiativ og være aktivt deltagende.

I distrikt Erritsø har vi fokus på, at børnene oplever sig som en betydningsfuld del af et børnefællesskab, da det styrker deres trivsel og læring. Børnene får erfaringer med og øver sig i at give og tage plads i fællesskabet. Børnene øver sig i at sige fra, markere egne grænser, reagere på uretfærdighed, udtrykke følelser, løse konflikter, vise omsorg, gå forrest og vise de andre børn, hvad der optager dem.

I aktiviteterne giver det pædagogiske personale børnene mulighed for at få erfaringer med at hjælpe hinanden og få forståelse for hinanden. Det pædagogiske personale har forståelse for, at børnene i perioder kan være perifert deltagende i aktiviteter og i fællesskabet. Det pædagogiske personale er tillidsvækkende og understøtter børn, der er kommet i konflikt, og bruger affektiv afstemning/spejling, så børnene selv får erfaringer med at løse konflikter.

Forældre og det pædagogiske personale har et fælles ansvar for at lykkes med, at alle børn er en del af et betydningsfuldt fællesskab. Forældrene støtter op om deres børns deltagelse i fællesskaberne ved at vise interesse for de andre børn, deltage i arrangementer, lave legeaftaler uden for institutionen og samarbejde med andre forældre omkring børnefællesskabet.

I "Børnehuset Erritsø" betyder det, at det pædagogiske personale har et særligt fokus på børnefællesskaber. Personalet støtter børnene i at opleve sig betydningsfulde, og der er fokus på børnenes trivsel, læring, omsorg, følelser og egne grænser. Børnene leger i både små og store grupper, hvor der er/opstår fokus på et fælles tredje (et tema, en leg). Børnenes fælles tredje bruges af det pædagogiske personale som inspiration til at skabe det rette legemiljø, som ender ud i gode børnefællesskaber. Børnefællesskaber kan opstå af børnenes fælles tredje, såvel som det kan igangsættes af voksenstruktureret leg. Det pædagogiske personale støtter - med en inkluderende tilgang - børnene i adgangen til meningsfulde fællesskaber.

Vi er bevidste om forskellige muligheder i hverdagens forskellige læringsrum for at støtte børnenes kontakt med, relation til og fællesskab med andre børn.

¹ Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold s. 21. Dagtilbudsloven § 8, Stk. 2.

Et eksemplarisk eksempel:

Et barn kommer hen til pædagogen og siger at han gerne vil lege med dinosaurer.

Pædagogen spørger ham: "hvem kunne du tænke dig at lege sammen med?" Inden barnet når at svare, kommer to andre børn hen og siger, at de også gerne vil lege med dinosaurer. Børnene enes om at lege sammen. Pædagogen følger dem hen i den ene legezone, som er på stuen. Børnene går hurtigt i gang med at lege. Pædagogen observere et kort øjeblik legen og kan se, at det fungerer rigtig fint.

Børnene har i dinosaurerne fundet et fælles tredje og legen udvikler sig til et godt børnefælleskab. Pædagogen kan i børne- og legefælleskaber som dette justere sin egen deltagelse efter behov og derved arbejde med trivsel, læring, omsorg og grænser.